

Maltas Dzirnas

Maltas apvienības pārvaldes
MALTAS PAGASTA bezmaksas informatīvais izdevums

Iznāk reizi mēnesī kopš 2006. gada, numerācija no 2016. gada 29. aprīļa.

2026.gada Nr.6 (jūnijs)

MANA LATVIJA = MANA ATBILDĪBA

Jūnijs – dažādu svētku noskaņās

Jūnijs aizvadīts svētku un bērņības noskaņās. 1. jūnijs bija Starptautiskā bērnu aizsardzības diena, tad – izlaidumu laiks skolās, Bērņības svētki Maltas KN, tad jautrā ielīgošana.

Līdztekus tagadnes skaļumam un priekam atcerējāmie pagātnes skarbās lappuses. 14. jūnijā tika pieminēti komunistiskā genocīda upuri un Rozentovas Svētā Krusta pagodināšanas Romas katoļu baznīcā notika Svētā Mise, kuru vadīja draudzes prāvests Rinalds Broks.

Dzīvē viss blakus – pozitīvais un skumjais. Tomēr vasara ir laiks, lai uzkrātu spēkus un smelties emocijas! Izmantosim šo laiku, arī svētku maratons turpinās (skat. 14.–16. lpp)!

Attēlā – līgotājas pie Maltas KN:
Eleonora Matule ar meitiņām Rasu un Rotu

Līgo saule, līgo zeme,
līgo visas paaudzes!

Aktualitātes īsumā

"Izbraukuma veselības istaba"

15. jūlijā plkst. 9.00 Maltas KN bezmaksas "Izbraukuma veselības istaba". Tā ir iespēja bez maksas: 1) uzzināt par savas sirds un asinsvadu veselību; 2) veikt veselības paškontroles mērījumus; 3) noteikt cukura un holesterīna līmeni asinīs; 4) saņemt konsultāciju par sirds veselības jautājumiem; 5) uzklaut fizioterapeita ieteikumus. Informācija pa tālr. 22013477. (ESF+ projekts „Dzīvo veselīgi” Nr. 4.1.2.2/1/24/1/037). Pasākuma laikā var tikt veikta fotografēšana un filmēšana publicitātes nolūkos.

MAP – vides izglītības kampaņā

Vairāki Rēzeknes novada izglītības iestāžu audzēkņi šajā mācību gadā aktīvi iesaistījās “Zaļās jostas” organizētajā vides izglītības kampaņā “Tīrai Latvijai”, palīdzot savākt izlietotās baterijas un mazo elektrotehniku pārstrādei.

Aktīvāko novada izglītības iestāžu vidū arī MAP iestādes: Maltas vidusskola, savācot 138 kilogramus bateriju, un Maltas PII "Dzīpariņš" (98 kg bateriju) un Tiskādu pamatskola (79,8 kg bateriju). Tāpat bērni un jaunieši aktīvi iesaistījās mazās elektronikas vākšanā. Aktīvāko šķirotāju vidū: Tiskādu pamatskola ar savāktiem 60 kg un Maltas PII "Dzīpariņš" ar 11 kg mazās elektrotehnikas.

Vakances Rēzeknes novadā

Vadītājs Maltas vēstures muzejā – pieteikšanās līdz 03.07. **Māsa**/vispārējās aprūpes māsa RNVSAC Viļānos – pieteikšanās līdz 10.07. **Skolotāja palīgs** Ozolaines pagasta PII “Jāņtārpiņš” – pieteikšanās līdz 03.08. **Santehniks** Kaunatas un Mākoņkalna pagastā – pieteikšanās līdz 31.07. Plašāk par visām vakancēm mājaslapā www.rezeknesnovads.lv

Iedzīvotāji aicināti balsot par līdzdalības budžeta projektiem

Līdz 17. jūlijam Rēzeknes novadā deklarētie iedzīvotāji aicināti piedalīties līdzdalības budžeta projektu balsošanā un atbalstīt ieceres, kas veicinās novada attīstību un uzlabos dzīves kvalitāti.

Balsot var ikviens Rēzeknes novadā deklarēts iedzīvotājs no 16 gadu vecuma. Katrs balsotājs var atbalstīt neierobežotu projektu skaitu, par katru projektu balsojot vienu reizi.

Balšana notiek portālā GeoLatvija.lv sadaļā "Līdzdalības budžets". Iedzīvotājiem, kuriem nav iespējas balsot elektroniski, to iespējams izdarīt arī klātienē – **Valsts un pašvaldības vienotajos klientu apkalpošanas centros un apvienību pārvaldēs.**

Šogad līdzdalības budžeta konkursā piedalās arī trīs Maltas pagasta projekti, kuru īstenošana padarītu Maltu vēl sakoptāku, pieejamāku un pievilcīgāku gan iedzīvotājiem, gan viesiem.

Atpūtas vietas izveide

Brīvības un Skolas ielas daudzdzīvokļu namu iedzīvotājiem Maltā

paredz izveidot labiekārtotu publisko ārtelpu, kur dažādu paaudžu iedzīvotāji varēs atpūsties, satikties un aktīvi pavadīt brīvo laiku netālu no savām mājām.

Ugunsкура vietas izveide pasākumu rīkošanai pie Maltas kultūras nama

papildinās kultūras nama apkārtni ar daudzfunkcionālu vietu kopienas pasākumiem, svētkiem, koncertiem un citām aktivitātēm, veicinot iedzīvotāju saliedētību un kopā būšanas tradīcijas.

"Vēsture starp Rozentovas muižas koku lapām un mūsdienu cilvēkiem"

Šī ecere dos iespēju izcelt Rozentovas muižas apkārtnes kultūrvēsturisko mantojumu, padarot to pievilcīgāku apmeklētājiem un radot vidi, kur vēsture harmoniski satiekas ar mūsdienīgu un kvalitatīvu publisko ārtelpu.

Aicinām ikvienu Rēzeknes novadā deklarēto iedzīvotāju atbalstīt Maltas pagasta projektus! Katra balss ir nozīmīgs ieguldījums mūsu pagasta attīstībā. Kopā varam radīt drošāku, sakoptāku un iedzīvotājiem draudzīgāku vidi, kurā patīkami dzīvot, atpūsties un satikties.

Maltas apvienības pārvalde

Pie ēkas Brīvības ielā 6 uzstāda ceļazīmes

Pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 6. panta 1. daļu, 38. panta otro un trešo daļu, kā arī izvērtējot nepieciešamību sakārtot transportlīdzekļu novietošanu pie Maltas apvienības pārvaldes ēkas Brīvības ielā 6, Maltā, Maltas apvienības pārvalde pieņēmusi lēmumu par satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu (SOTL) uzstādīšanu.

Saskaņā ar iesniegto un saskaņošanai nodoto satiksmes organizācijas shēmu paredzēts uzstādīt ceļazīmes stāvvietas apzīmēšanai pie Brīvības ielas 6. Plāno-

tie satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi ietver ceļazīmes Nr. 537 "Stāvvietā", kā arī papildzīmes Nr.806 "Darbības zona", Nr.807 "Darbības zona", Nr.828 "Darbības laiks" un Nr.849 "Pārējā informācija".

Lēmuma izpilde uzticēta MAPSaimniecības un tehniskā nodrošinājuma nodaļas ceļu būvtehnikim Rihardam Litkem, kurš organizēs ceļazīmju uzstādīšanu atbilstoši saskaņotajai satiksmes organizācijas shēmai un standarta LVS 77-1:2023 prasībām.

Paredzams, ka jaunā satiksmes organizācija uzlabos transportlīdzekļu novietošanas kārtību pie iestādes, veicinās satiksmes drošību un nodrošinās skaidru stāvvietas lietošanas kārtību.

Ar droniem apsekos gaisvadu elektrolīnijas

AS "Sadales tīkls" no jūlija uzsāk regulāro gaisvadu elektrolīniju apsekošanas sezonu.

Elektrotīkla novērtēšanai tiks izmantoti droni un helikopteri. Viena no būtiskākajām pazīmēm – apsekošanas laikā droni pārvietojas tikai elektrolīniju trasēs un to aizsargjoslās, un pilots vienmēr atrodas redzamības attālumā no drona.

Zemes īpašnieki, kuru īpašumus šķērso plānotie lidojumi, pirms darbu veikšanas tiks informēti ar īsziņu vai e-pastu, ja ir norādījuši savu kontaktinformāciju portālā www.e-st.lv.

Informācija par neplānotu elektrotīkla apsekošanu, piemēram, pēc vētras, dronu lidojumu maršrutu kartē nav pieejama, tomēr arī šajā gadījumā ir spēkā nosacījumi "Sadales tīkla" vai tā sadarbības partneru dronu darbinieku atpazīšanai.

Pie Kalnu ielas diķa izveidots jauns atpūtas stūrītis

Īstenojot Rēzeknes novada sabiedrības 2025. gada līdzdalības budžeta projektu “Atpūtas stūrītis pie Kalnu ielas diķa”, 2026. gada 10. jūnijā Malta apvienības pārvalde ir pabeigusi atpūtas vietas ierīkošanu pie Kalnu ielas diķa Malā.

Pie Kalnu ielas esošais nelielais diķis jau ilgstoši ir vietējo iedzīvotāju iecienīta atpūtas vieta. To regulāri apmeklē makšķernieki, dabas mīļotāji, ūdensputnu vērotāji un pastaigu cienītāji, kuri novērtē apkārtnes mieru, klusumu un dabas skaistumu. Lai padarītu teritoriju ērtāku, sakoptāku un pieejamāku plašākam apmeklētāju lokam, projekta ietvaros veikti vairāki labiekārtošanas darbi: uzstādīta neliela lapene, kas sniedz iespēju patver-

ties no saules vai lietus, un izvietoti divi soliņi atpūtai. Tāpat veikta krasta zonas labiekārtošana un sakopšana, uzlabojot kopējo teritorijas vizuālo izskatu un radot patīkamāku vidi dabas baudīšanai.

Pateicoties īstenotajiem uzlabojumiem, pie Kalnu ielas diķa ir izveidota sakopta, droša un pievilcīga vide atpūtai pie dabas. Jaunais

atpūtas stūrītis būs piemērots ne tikai makšķerēšanai, pastaigām un ģimeņu kopīgai brīvā laika pavadīšanai, bet arī ūdensputnu vērošanai un apkārtnes dabas iepazīšanai un baudīšanai.

Malta apvienības pārvalde pateicas projekta idejas autoram un iesniedzējam Mārim Indričānam par iniciatīvu un ieguldījumu Malta ciema publiskās ārtelpas attīstībā. Projekta īstenošana ir labs piemērs tam, kā iedzīvotāju idejas var veicināt sakoptākas un pievilcīgākas dzīves vides veidošanu ikvienam Malta iedzīvotājam.

Projekta kopējās realizācijas izmaksas ir 2879,80 eiro.

Projekta idejas autors un iesniedzējs ir Māris Indričāns.

MAP pagastiem jauns aprīkojums āra pasākumu rīkošanai

Malta apvienības pārvalde sekmīgi ir īstenojusi ES ELFLA intervences „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana” aktivitātē „Kopienas spēcināšana un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas” atbalstīto projektu „Aprīkojuma iegāde Malta apvienības pārvaldes pagastu kultūras un mākslas radošo aktivitāšu nodrošināšanai”, Nr.25-01-CL19-COLA19.2204-000013.

Malta apvienības pagasti īpaši pavasara, vasaras, rudens mēnešos bieži organizē aktivitātes un pasākumus brīvā dabā vai nu pie tautas/kultūras namiem, estrādēs vai nu īpašās vietās. Lai nodrošinātu to kvalitāti un pieejamību, projektā ir iegādātas 6 teltis-zvaigznes un 2 gāzes āra sildītāji.

Projekta mērķis ir nodrošināt Malta apvienības pagastos āra kultūras un mākslas radošo aktivitāšu rīkošanu, tā sekmējot kvalitatīvu pasākumu organizēšanu un pieejamību vietējai kopienai, līdztekus veicinot arī tūrisma attīstību.

Pagastos ir izveidojušās vietas, kur šo pasākumu norises vieta ir zināma un pieejama, taču problēmas sagādā laika apstākļi. Tādējādi nepieciešamas teltis-zvaigznes, kurās varēs izvietot tehnisko aprīkoju-

mu, rīkot radošās darbnīcas, meistardarbības u.c. nelielus pasākumus līdz 60 cilvēkiem teltī. To rīkotājiem nebūs jāuztraucas par laika apstākļiem un nelabvēlīgu situāciju dēļ jāatceļ pasākumi. Savukārt divu gāzes āra sildītāju iegāde saistīta ar to izmantošanu aukstā vai drēgnā laikā, kad šo āra pasākumu rīkošana nav tik bieža.

Projekta kopējās izmaksas ir 9984.96 eiro, no tā attiecināmās izmaksas ir 9984.96 eiro. Publiskais finansējums ir 70% no attiecināmajām izmaksām – 6989.47 eiro, pārējās izmaksas tiek segtas no Malta apvienības pārvaldes budžeta.

Vairāk informācijas par Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai pieejams EK tīmekļa vietnē.

Inga Čekša-Ratniece,
projektu vadītāja

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

2027
Nacionālais
attīstības plāns

RĒZEKNES NOVADA
PARTNERĪBA

Istenots jauniešu iniciatīvu projekts "Rāznas piedzīvojumu izaicinājums!"

16. un 17. jūnijā biedrība "Dzierksteņa" īstenoja jauniešu iniciatīvu projektu "Rāznas piedzīvojumu izaicinājums!", kura mērķis bija veicināt jauniešu aktīvu un veselīgu dzīvesveidu, radošu pašizpausmi, savstarpējo sadarbību un interesi par dabas un uzņēmējdarbības iespējām Rēzeknes novadā.

Projektā piedalījās 16 jaunieši no Maltas apvienības, kuri divu dienu laikā iesaistījās daudzveidīgās izzinošās, radošās un aktīvās atpūtas aktivitātēs pie Rāznas ezera, Kaunatas un Čornajas pagastā.

Pirmajā projekta dienā jaunieši viesojās SIA "Safira L", kur iepazīna savvaļas zirgus, uzzināja par to dzīvesveidu un piedalījās veselīga uztura meistarklasē. Dalībnieki gatavoja vegāniskus un bezglutēna gardumus, pilnveidojot savas praktiskās iemaņas un zināšanas par veselīga uztura iespējām.

Dienas turpinājumā jaunieši pārbaudīja savu veiklību un izturību aktīvās atpūtas parkā "Rāznas priedes", pārvarot virvju trases, bet pēc tam baudīja izbraucienu ar katarāniem pa Rāznas ezeru. Diena noslēdzās ar Mākoņkalna apmeklējumu un skaistās Rāznas ezera ainavas vērošanu.

Otrajā dienā dalībnieki apmeklēja zemnieku saimniecību "Rudo kumeļu pauguri", kur iepazīna mājdzīvniekus un zirgu šķirnes, uzzināja par lauku uzņēmējdarbību, kā arī izmēģināja izjādes ar zirgiem un izbraucienu ar drošku.

Projekta noslēgumā jaunieši piedalījās uzņēmēja Ērika Kudrjavceva vadītajā airsoft komandu stratēģijas spēlē "Fight Hill", kur attīstīja sadarbības, komunikācijas un stratēģiskās domāšanas prasmes.

Projekta aktivitātes palīdzēja jauniešiem stiprināt fizisko sagatavotību, attīstīt drosmi un komandas darba prasmes, iegūt jaunas zināšanas par veselīgu dzīvesveidu un uzņēmējdarbības iespējām, kā

arī iepazīt Rēzeknes novada dabas un tūrisma resursus. Dalībnieki augstu novērtēja iespēju saturīgi un lietderīgi pavadīt brīvo laiku, iegūt jaunu pieredzi un stiprināt savstarpējās attiecības.

Biedrība "Dzierksteņa" pateicas projekta sadarbības partneriem: SIA "Safira L", IK "Rāznas priedes", zemnieku saimniecībai "Rudo kumeļu pauguri" un IK "Fight Hill" – par atsaucību un ieguldījumu projekta īstenošanā.

Projekts īstenots ar Rēzeknes novada pašvaldības finansiālu atbalstu jauniešu iniciatīvu projektu konkursā.

Iveta Alika,
biedrības "Dzierksteņa"
valdes priekšsēdētāja

SPORTA PASĀKUMI JŪNIJĀ

12. jūnijā četri Maltas apvienības iedzīvotāji piedalījās Rēzeknes novada apvienību “Sporta kausā 2026” basketbolā 3x3. Sacensības tika organizētas Viļānu jaunajā sporta zālē. 5 vīriešu komandu konkurencē mūsu komanda ierindojās 2. vietā, piekāpjoties Viļānu komandai. Paldies: **Mārim Gailumam, Atim Kļaviņam, Edgaram Rumjancevam un Jurim Pastaram** par skaistām spēlēm un brīnišķīgu rezultātu!

Diemžēl šoreiz sievietes komanda no MAP nevarēja piedalīties sacensībās, bet mums jau aug jaunas basketbolistes, kuras noteikti būs vienas no labākajām!

13. jūnijā stadionā pie bērnu darza notika treniņš spēlē “petanka”. Piedalīties varēja ikviens bez iepriekšējas pieredzes. Atsaucība nebija liela (kopā treniņā pilnveidoja spēles prasmes 6 dalībnieki dažādā vecumā). Paldies **Ivanam Morozam un Robertam Prohorenko** par spēles popularizēšanu Maltas iedzīvotāju vidū, – vīrieši izteica vēlēšanos dalīties pieredzē arī treniņā Feimaņos.

Līdzīgas aktivitātes notiks visos MAP pagastos, un kā rezultāts 9.augustā tiks organizētas sacensības visiem MAP pagastu iedzīvotājiem.

27.jūnija mūsu sieviešu komanda “BezĒ” 17 komandu konkurencē izcīnīja 1. vietu 2. līgā “Ķer un servē bumbu turnīrā” Kovšu ezera pludmalē (Rēzeknē). Lietus no rīta un karstums pēcpusdienā ienesa enerģijas un azarta dzirksteli! Jūlijā dāmas piedalīsies “smilšu” turnīros Mālpilī (11.07.) un Alūksnē (18.07.). Turēsim īkšķus!

Plānotie sporta pasākumi un aktivitātes jūlijā:

15.07. Maltas Kultūras namā plkst.9.00 Izbraukuma veselības istaba (ESF projektā “Dzīvo veselīgi”).

17.07. Rēzeknes novada Sporta skola Maltas stadionā organizēs “RN nakts turnīru” futbolā, mini-florbolā un 3x3 basketbolā.

25.07. Maltas apvienības iedzīvotāju sacensības pludmales volejbolā 2x2 vīriešu un sieviešu komandām. Sacensības notiks Gornicā, volejbola laukumā.

Jūlija otrdienās no plkst.18.00 līdz 20.00 Maltas mazajā sporta zālē ikviens Maltas iedzīvotājs var lietderīgi pavadīt laiku, spēlējot novusu. Informāciju var saņemt pa tālr. 26447713.

Visu informāciju par sporta dzīvi Maltā un citos Maltas apvienības pagastos var atrast Facebook vietnē “Maltas apvienība sporto”.

Svetlana Mikanova,
MAP sporta organizatore

Sākusies uzņemšana Rēzeknes novada Sporta skolā 2026./2027. m.g.

Aicinām bērnus pievienoties sporta sagatavošanās grupām (SSG) šādās programmās:

Futbols – uzņemam 2019. un 2020. gadā dzimušos zēnus.

Basketbols – uzņemam 2019. un 2020. gadā dzimušos zēnus un meitenes.

Dambrete – uzņemam 2019. un 2020. gadā dzimušos zēnus un meitenes.

Iespējams pievienoties arī citās esošajās mācību treniņgrupās (MT), atkarīgi no bērna vecuma un izvēlēta sporta veida!

Treniņu norises vieta – Maltas vidusskola.

Sporta nodarbības palīdz attīstīt fiziskās prasmes, disciplīnu, pašapziņu un komandas garu, kā arī sniedz iespēju iegūt jaunus draugus un sasniegt augstus rezultātus.

Plašāka informācija pie treneriem:

Futbols – Sergejs Kondrats, tālr. 26199827,

Dambrete – Juris Dombrovskis, tālr. 27878199,

Basketbols – Līga Ludborža, tālr. 26326578.

JŪNIJS BIBLIOTĒKĀ

Jūnija sākumā tikāties ar "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2025" ekspertiem, lai nosvinētu kārtējā lasīšanas cēliena noslēgumu. Lasīšanas eksperti saņēma pateicības un nelielas balviņas par ieguldīto darbu. Pateicamies ikvienam lasītājam par dalību un kopā pavadīto laiku grāmatu pasaulē.

Patīkamu pārsteigumu bibliotēka saņēma jūnija sākumā. Par dalību Latviešu valodas aģentūras konkursā „Uzmanību, krupis!” lasītāju

klubiņa dalībnieki „Ezītis Alberts un grāmatu draugi”, saņēma izglītojošu spēli „Burtu bildes”. Aicinām bērnus apmeklēt bibliotēku un izmēģināt spēli.

Pasākumi jūlijā:

Papildinot lasīšanas izaicinājumu “Portāls uz kubu pasauli: Misija Malta” jūlijā gaidām mazos lasītājus uz radošajām darbnīcām.

No 1. jūlija līdz 17.jūlijam radošā darbnīca "Termomozaīku meistari". Iedvesmojoties no Minecraft pasaules, dalībnieki veidos dažādas figūras, dzīvniekus, simbolus un ainavas, attīstot radošumu, krāsu izjūtu un pacietību. Gatavos darbus bērni varēs izmantot kā dekorus, piekariņus u.c.

No 20. jūlija līdz 30. jūlijam radošā darbnīca “Mans pikseļu portrets”. Bērni veidos savus portretus kubu un pikseļu stilā.

Līdz 24. augustam skolas un pirmsskolas vecuma bērni aicināti piedalīties vasaras lasīšanas izaicinājumā „Portāls uz kubu pasauli: Misija Malta”.

Grāmatu izlases jūlijā:

Mēneša rubrikā “Klasika vienmēr modē jeb notraucam puteklus”. Šoreiz izceļam Brontē māsu daiļradi. Grāmatu izlase "Mākslīgais intelekts iesaka". Mēneša izceltā grāmata “Grāmata, kas grib draugu”. Jūlijā uzmanības centrā ir Signes Lūsiņas grāmata “Senā torņa noslēpums”. Grāmatu izlase "Tagad – saldumi" apkopotas grāmatas, kurās sastopami saldumi, našķi, kūkas, konfektes, šokolāde un citi kārumi.

Lai jūlijs ir saulains, iedvesmas pilns un bagāts ar aizraujošiem lasīšanas piedzīvojumiem! Aicinām iegriezties bibliotēkā, atklāt jaunas grāmatas un pavadīt vasaru kopā ar stāstiem, kas aizved neparastos ceļojumos.

Informāciju apkopoja
Evija Agule, bibliotekāre

Konkursa noslēgumā Rīgas pili

11. jūnijā Maltas vidusskolas 10. klases skolnieces Selīna Svīkša un Elizabete Utināne piedalījās vēstures konkursa “Ēku pārvērtību stāsti” apbalvošanas ceremonijā Rīgas pilī. Konkursam tika iesniegti 88 darbi no dažādām Latvijas skolām. Maltas vidusskolas skolnieces izvēlējās pētīt ēkas Parka ielā 20 pārvērtības, izveidojot aprakstu un radošu darbu „Izzinošie kubi”.

Pirms svinīgā pasākuma bija iespēja apskatīt Rīgas pils reprezen-

tācijas un darba telpas – Dāvanu zāli, Balto zāli, Čakstes kabinetu un Svētku zāli. Svinīgajā ceremonijā skolnieces saņēma atzinības rakstu un dāvanā grāmatas. Īpašu prieku sagādāja iespēja nofotografēties kopā ar Valsts prezidentu Edgaru Rinkēviču.

Lepojamies ar mūsu skolas skolniecēm par ieguldīto darbu, neatlaidību un interesi par Latvijas vēstures izzināšanu. Dalība šādā konkursā ne tikai attīsta pētnieciskās prasmes, bet arī mudina pētīt tuvākās apkārtnes vēsturi. Sirsnīgs paldies jauniešiem par ieguldīto darbu un pacietību, kā arī ģimenēm par sniegto atbalstu!

Inga Lubāne, vēstures skolotāja

Kokursa noslēgumā Rīgas Latviešu biedrības namā

13. jūnijā fonds “Sibīrijas bērni” organizēja zīmējumu konkursa uzvarētāju apbalvošanas pasākumu, kas notika Rīgas Latviešu biedrības namā. No Maltas vidusskolas uz šo pasākumu tika uzaicināts 3.b klases skolnieks, Māras Alenas speciālbalvas ieguvējs Adrians Kosokovskis.

Lai atcerētos par 1941. gada 14. jūnija un 1949. gada 25. marta vardarbīgajām un nelikumīgajām piespiedu izsūtīšanām uz Sibīriju, komunistiskā terora upuru atbalsta un palīdzības fonds “Sibīrijas bērni” rīkoja zīmējumu konkursu skolēniem. Rīgas Latviešu biedrības namā bija apskatāma labāko konkursa darbu izstāde. Apsveicam Adrianu! Vēlam radošus panākumus arī turpmāk!

Antoņina Vasiļjeva,
vizuālās mākslas skolotāja

Foto: I. Znotiņš, Valsts prezidenta kanceleja

Anna Paula photography

9.a klase

Anna Paula photography

9.b klase

Visiem absolventiem vēlam drosmi sekot saviem sapņiem, zinātkāri un neatlaidību. Ticiet sev, izmantojiet iespējas un saglabājiet vēlmi augt un pilnveidoties. Maltas vidusskola lepojas ar ikvienu absolventu un īpaši sveic tos, kuru sasniegumi novērtēti arī valstiskā un reģionālā līmenī: **Arni Ostrovski**, kurš saņēmis Latvijas Republikas Ministru prezidenta Pateicības rakstu, **Everitu Štekeli**, kurai piešķirta "Pateicība simtgades izcilniekam", un **Annu Itkači**, kura saņēmusi Latgales plānošanas reģiona Pateicības rakstu.

Maltas vidusskolas administrācija un pedagogi

12. klase

Mihaila Poletaeva foto

Jaunieši izveido kārtis ar teicieniem latīņu valodā

8. jūnijā Maltas BJC satikās pulciņa "Volūdu detektīvi" radošās meitenes (**Elizabete Utināne, Selīna Svikša, Agate Barovska, Alise Barovska, Viktorija Kononova, Gabriela Valenika**) kopā ar savām mammām, lai apkopotā veidā rokās turētu mācību gada laikā īstenotās ieceres rezultātu!

"Hic et nunc" jeb "šeit un tagad" – tā saucas izglītojošās un asociatīvās kārtis (30 gab.), kurās pulciņa meitenes ilustrēja latīņu teicienus. Ideja par to radās, man atceroties savu studiju laiku un interesantās latīņu valodas lekcijas. Izveidotais darbs paplašināja gan jauniešu redzesloku, gan būs izglītojošs materiāls ikvienam, jo teicieni lasāmi latīņu, latviešu, latgāliešu, krievu un angļu valodā.

Prezentācijas koncepts bija uz klausīt cilvēkus, kuru profesijas saistītas ar latīņu valodu (juristi, mediķi, biologs, garīdznieki). Paldies tiem, kas atsaucās: filoloģijas doktoram **Ingaram Gusānam**

(man viņš joprojām ir latīņu valodas pasniedzējs no Rēzeknes Augstskolas laikiem), dakterei **Silvijai Paraščinakai** (kura galdam romiešu stilā atnesa pašmāju medu – romiešu saldumu), kā arī bioloģijas skolotājai un dārzniecei **Marijai Podniekai**. Tāpat paldies skolotājai **Diānai Žagarei** par angļu valodas tekstu koriģēšanu un Marutai Latkovskai par padomiem, teicienus latgaliskojot.

Paldies pasākuma dalībniekiem un jauniešiem, kuri jautri (ar vārdu tulkošanas uzdevumiem un togas siešanu) un izglītojoši (ar pieredzes stāstiem un pie seno romiešu gumē klāta galda) kopā pavadīja šo pēcpusdienu!

Sarunu laikā uzzinājām ne tikai studentu himnas „**Gaudeamus igitur**” [„Tā tad priecāsimies!"] tulkojumu, bet arī faktus iz dzīves! Agrāk ārsti slēdzienus rakstīja latīņu valodā, tagad vairs ne, lai nebūtu situāciju, ka kāds nesaprot. „Protams, tas radījis realitāti: kamēr no viena pie otra ārsta ej, jau pats sev googlē uzstādi diagnozi!” joko Ingars, „Juristu gadījumā – dažādie tulkojumi rada interpretācijas, un caurumi likumos tiek izmantoti par labu sliktajam – stiprākajam, naudīgākajam. Tehnoloģijas izēda daudz ko, iekoda arī latīņu valodai, bet tā tik un tā ir ar stipriem pamatiem un vēsturi.”

Silvijas kundze pastāstīja, ka, studējot medicīnu, no galvas esot bijis jāzina katra kauliņa nosaukumus latīņu valodā; arī farmakoloģijā. Marijas kundzei kā dārzniecei eksāmenā bijis jāzina visi Latvijas augi latīniski – simti nosaukumu. „Tā bija zubrīšana, mācījāmies ar asociācijām, piemēram, kaķis arktikā – **Rhamnus cathartica** [purva pabērzs].” I.Gusāns, to klausoties, atklāja, ka gribējis studēt ģeogrāfiju, bet: „Vienreiz uz skolu atnāca students dalīties pieredzē. Īzrādījās, viņi brauc uz nometni, viens no uzdevumiem – salasīt simtu akmeņu, ej pie profesores un nosauc visus. Tiklīdz vienā nosaukumā kļūda, vēl 100 jālasa. Šis stāsts man lika atmest savu domu.” (Smejas.)

Latīņu valoda, lai arī ir "mirusi", bet joprojām tā oficiāli ir valsts valoda Vatikānā un turpina dzīvot terminos, nosaukumos. „Ikdienā to nepamanām, bet spilgti piemēri – lietuvieši ir savākuši visu labāko: **optimus** (vislabākais), **maxima** (vislielākais), **medical plus** – nu te grūti sasaistīt – sanāk medicīnas vairāk?! Nosaukumos tiešām daudz latīnisko vārdu,” saka Ingars.

Kāršu komplekta moto ir Ingara Gusāna vārdi: "Ikvienam inteligentam cilvēkam jābūt nojausmai par latīņu valodu."

Ingars piekrita tikt satīts palagā, lai demonstrētu, kā izskatījās toga – seno romiešu apmetnis, un dāvanā saņēma... lauru lapu paciņu lauru vainaga vietā

Ingars Gusāns – inteligēntais rokmūziķis ar filologa dvēseli

Salve! [Sveiks!] divreiz Maltas BJC teicām Ingaram Gusānam un viņa meita Madarai, jo vispirms viņi viesojās „Atmiņu un sapņu stūrītī” un tad prezentācijā.

Curriculum vitae jeb CV [dzīvesgājuma apraksts]. Iedomājieties – rokeris, kurš savu doktora disertāciju rakstīja par... sengrieķu himnām! Un, klausoties viņa stāstos, redzams, ka patīk iedziļināties tēmās, meklēt vārdu nozīmes, analizēt! **Philologus verus!** [īsts filologs]. Turklāt šogad apņir 30 gadi, kopš Ingars strādā augstskolās.

Bet – kā viss sācies? Gan par īstu mūziķi, gan par filologu jāpiedzimst. Divi vienā – tas ir unikāli! „Vienkārši tā sanāca. Sākumā stājos Rēzeknē ekonomistos (biju diezgan stiprs matemātikā) un filologos, jo visur citur biju nokavējis (strādāju krogā). Tā kā bija jāmaksā, tad izvēlējos vienu – filologus. Bija pa nopieno iestājeksāmeni – teikumu analīze utt. Bet kāpēc latīņu valoda? Pēc studiju gada jau parādījās bezdarba pazīmes un man piedāvāja darbu augstskolā pēc studijām Rīgā. Viss kaut kā dabiski aizgāja. Sāku strādāt 1996. gadā, un turpināju studēt maģistrantūrā. 2007. gadā kā pirmais pēc 1993. gada aizstāvēju doktora grādu klasiskajā filoloģijā.”

O tempora, o mores! [Ak, laiki, ak, tikumi]. Šis teiciens vispareizāk raksturo kopējo sarunas noskaņu. „Nekad nevarēju iedomāties,

ka piedzīvošu tik krasas pārmaiņas, ka pasaule sagriezīsies tik tālu. Restartu vajag, bet nevar saprast, kāds tas būs. Esmu gatavs strīdēties ar tiem, kas tehnoloģijas liek pirmajā vietā. Viss pārsvarā tiek nepareizi izmantots un ved uz absolūto degradāciju! Apkārt valda neizglītība. Ja kāds mani pārliecinās par pretējo, būšu pateicīgs!”

Situācija **de facto** [faktiski] optimismu nerada. Tam pamatā – ikdienas vērojumi, jo viņš joprojām ir saistīts ar skolām, jauniešiem. RTU Rēzeknes akadēmijā juristiem māca latīņu valodu (vienīgajā augstskolā Latvijā), bet 20.–40. gados Latvijā pat skolās mācīja latīņu valodu! Tāpat ir vadošais pētnieks (piedalījies konferencēs arī ar pētījumiem par mūziku!). Rēzeknes tehnikumā māca vēsturi un sociālās zinības. „Jaunieši ir vāji arī fiziski, bez iniciēvas. Pulciņā „Zeimulī” ir instrumenti, nāc, mēģini. Uz jauniešiem lielu cerību man nav, maksimums, ko gribētos, lai viņi dažreiz noliek telefonu un paši domā.”

Ar skumjām secina, ka ne tikai latīņu valoda kā kultūras šūpulis un filoloģija (vārda mīlestība) ir zaudējusas savu nozīmi. „Viss mainās. Pat tik stabilas lietas kā Vatikāns, padodas laikam, cik zinu, latīņu valodu tur saprot vien vecākā paaudzē.” Bet bez humora nekur, Ingars bilst: „Nezinu tik, kas ātrāk padosies – Vatikāns vai latgalieši?! Un es nezinu, kas notiks, kad filologi apmirs...” **Credo!** [Es ticu!], ka dzīvos gan vieni, gan otri, gan filologi, jo citādi pasaulē būs **vacuum** [tukšums].

Sine musica vita irrita. [Bez mūzikas dzīvei nav jēgas.] Protams, jārūnā par grupu „Borowa MC” (Ingars Sedmenc; Aigars Betmenc un Guntra Samtine), taču šis projekts pašlaik ir „mierīgi draudzīgā stadijā”, visiem sava dzīve un atšķirīgi muzikāli redzējumi: „Gunta vienmēr bija klasiskā, Aigaram reps, mūsdienīgums, es ve-

„Uzskatu, ka mani daudzie auskari un rotas piestāv manai būfībai. Bet pie rokas darbā ir arī žakete.”

cāks metālists. Borowa man pašlaik vairāk šķiet nostalgijai un šaurai publikai, jo repa lauciņš Latgalē aizņemts.” Taču vienalga, stāstot par kopīgi piedzīvoto, Ingars smaida (tas par daudz ko liecina!) un nupat dziesmai ir uzrakstījis pavaddījumu, tagad gaida Aigara vārdus. Iespējams, grupu redzēsīm gan Rēzeknes svētkos 31. jūlijā, gan nākamgad Maltā! Pats klausās metālu, esot ap 2000 disku. „Es, lai arī šļupstot, bet dziedu, daru, kā varu. Mana problēma ir emocijas. Varu spēlēt metālu un priekā raudāt.”

Pašlaik Ingars vairāk pazīstams kā Sovvaļņiks, kurš šogad atskatās jau uz 18 darbības gadiem. 1. jūlijā, vārdadienā oficiāli izziņoja ceturto albumu – «Cārtumi», kurā dziesmas ir ar latgaliešu dzejnieku vārdiem. (Arī iepriekšējo albumu nosaukumi ir īpaši: „Sūpluok”, „Bolts susātivs”, „Napaseitynuots”; starp citu – ir rēzeknietis, bērniībā runājis tikai literārajā valodā, Borowa atdzīvināja latgalisko). 25. septembrī notiks Sovvaļņika „pilngadības” koncerts GORĀ. Nesen atbalstīts projekts, kurā veidos videoklipu. Tā ka **volens nolens** [gribot negribot] jādara un **ex animo** [no sirds].

Post scriptum. [Pēc rakstītā.] Paldies par Tavu īpašo stilu, dzīves uztveri un mūziku! Paldies par Maltai izrādīto godu un interesantajiem stāstiem par un ap **lingua Latina** [latīņu valoda], **musica** [mūziku] un **vita** [dzīvi]! Turpini!

Skaidrīte Svīkša

Bērņības svētki

Ieligošana Maltā

13. jūnijā Maltas KN valdība īpaša svētku atmosfēra, jo Maltas, Lūznavas un Pušas pagasta 22 mazie piecgadnieki svinēja bērņības svētkus "Košums". Gaviļņiekiem bija jāšūpojas īpašās Bērņības svētku salas šūpolēs, kā arī jāpiedalās dažādās aktivitātēs, ko piedāvāja animatori. Par piemiņu no šiem brīnišķīgajiem svētkiem bērni saņēma salas iemītņiekus – mīkstās rotālietas lapsēnu un zaķēnu.

22. jūnijā Maltas Kultūras nama pagalmā viesi no tuvākām un tālākām vietām pulcējās uz Ieligošanas pasākumu. Tajā katram bija iespēja piedalīties dažādās aktivitātēs: zāļu paklāju aušanā, sāls skrubbju gatavošanā, kā arī izrotāt papardes zieda meklējumos ejamās zeķes ar paša izveidotu ekoprīntu. Pasākuma apmeklētāji varēja arī iegādāties dažādus našķus svētku tirdziņā, kā arī baudīt koncertuzvedumu "Limuzīns 5 Jāņu nakts krāsā" un izdejoties ballē.

Instalācijas veidošanai **tiek meklēti stacionārie telefoni**, krāsai nav nozīmes. Ja Tev tāds ir un esi gatavs ziedot to radošam mērķim, zvani Mārītei Šadurskai, tālr. 26275765.

Maltas apvienības vokālisti un dejojāji Saulgriežu labdarības koncertā

Saulgrieži ir laiks, kad saulīte ir panākusi savu uzvaru pār tumsu, kad naktis ir visīsākās un dienasvisgarākās... Tas ir maģisks laiks, kad saule rotājas debesu jumā un cilvēki rotājas tai līdzīgi, smeļot visu svētību, ko daba šajā laikā mums spēj dot...

Saulgriežu nedēļā Maltas apvienības amatiermākslas kolektīvi, kā allaž, sanāca kopā, lai kopīgi vestu svētku prieku un sajūtas pie tiem, kuri nevar apmeklēt pasākumus ārpus savas dzīvesvietas robežām. Kā ik gadu, arī šoreiz tikām aicināti uzstāties ļaudīm, kas mājā Rēzeknes sociālās aprūpes centrā.

Sākot koncertu, secinājām un atskārtām, ka gads nemanot ir apmetis kūleni un Maltas apvienības mazie un lielie skatuves mākslinieki ar saulgriežu programmu dodas

iepriecināt tos, kuri mūsu uzstāšanās ik reizi ļoti gaida.

Šoreiz skatuvi papildīja vokālisti un dejojāji no Maltas, Silmalas, Lūznavas un Pušas pagasta. Kā visjaunākā māksliniece šajos svētkos uzstājās Silmalas pagasta vokāliste **Agnese Paritska** ar latviešu tautasdziesmu „Sen jau Piču neredzēju”. Ar savām balsīm klausītājus priecēja arī **Tiskādu pamatskolas vokālais ansamblis** ar dziesmām „Es gribu kā bērns vēl just” un „Kur milzu kalni liekas mazi” (vadītāja **Irina Ščerbakova**).

Tomēr vasaras saulgriežos cilvēki steidz ne tikai izdziedāties, bet arī izdejoties no sirds. Tāpēc koncertā uz skatuves kāpa arī pulks dejojāju, lai raisītu prieku skatītāju acīs un smaidus viņu sejā.

Ar enerģiskiem priekšnesumiem skatuves telpu papildīja **Maltas Bērnu un jauniešu centra deju pulciņš „EGO”** (vadītāja **Iveta Alika**). Seno deju pasaulē ļāva ielūkoties Lūznavas muižas kadriļu deju **grupa „Lūznavas kadriļi”** (vadītāja **Inga Žirgule**), un ceļojumu deju pasaulē papildināja un bagātināja vēl vairāk – **Pušas Tautas nama līnijdeju grupa „Solis priekam”** (vadītāja **Ruta Mika**).

Maltas apvienības sarūpētais nelielais koncertiņš saulgriežu noskaņās izdevās krāšņs un raibs kā

vasaras puķu pielietās pļavas Zaļu dienas priekšvakarā. To veidoja priekšnesumu daudzveidīgie žanri un dažāda vecuma mākslinieki. Bet smaidi cilvēku sejā un pateicības vārdi pēc koncerta, viennozīmīgi, deva lielu gandarījuma sajūtu par paveikto. Lielie un mazie dziedātāji un dejojāji vēlreiz pārliecinājās, ka katrs no mums ikdienā spēj sagādāt mazas laimītes un prieku jebkuram cilvēkam apkārt, padarot kāda ikdienu gaišāku. Ja varam un spējam, tad to noteikti arī ir jādara! Tāpēc, noslēdzot svētku koncertu, no klausītājiem pavisam neatvadjāmies, bet gan devāmies prom sakot: „Uz tikšanos atkal – nākamajos svētkos!”

Santa Ostaša,

Ozolaines pagasta

kultūras pasākumu organizatore

Izstāde “Senas lietas no pasta un sakaru jomas”: pajūga zvaniņi

Malta vēstures muzejā līdz 28. augustam apskatāma izstāde “Senas lietas no pasta un sakaru jomas”, kurā ir aplūkojami arī zvaniņi no Lipuškos dzīvojošās Ludmilas kolekcijas. Informēsim par tajā redzamajiem priekšmetiem.

Ceļa zvaniņi neradās nejauši. Tiek uzskatīts, ka tos 18. gadsimta beigās sāka izmantot pasta pārvadātāji uz pasta un kurjeru pajūgiem saskaņā ar imperatores Katrīnas II rīkojumu.

Plašo Krievijas teritoriju un slikto ceļu dēļ to izmantošana bija ļoti praktiska. Zvaniņa skaņa kalpoja kā skaņas signāls, kas jau laikus informēja pasta stacijas darbiniekus par pasta ekipāžas tuvošanos, kurai bija nepieciešama zirgu maiņa. Zvaniņa skaņa lika citiem ceļa lietotājiem dot ceļu valsts pasta dienesta pajūgiem.

Kā liecina ārvalstu ceļotāji, kuri Krievijas impēriju un tās teritorijai piederošās zemes apmeklēja vēl pirms zvaniņu ieviešanas, novēroja, ka kučieri jeb tā saucamie “jamščiki” Eiropas manierē izmantoja raga taures. Taču, tuvojoties stacijām, viņi papildus svilpa, ieliekot mutē divus pirkstus un ar šo skaņu pieprasot zirgu maiņu. Spēcīgā salā un puteņos svilpot nebija viegli, tādēļ zvaniņš kļuva par piemērotu aizvietotāju.

Zvani galvenokārt tika novietoti uz pasta un kurjeru pajūgiem kā signālierīce.

Pirmkārt, signāls bija nepieciešams, lai pieprasītu gājējiem un citiem transportlīdzekļiem nekavēties atbrīvojot ceļu. Otrkārt, šāds signāls brīdināja pasta stacijas darbi-

niekus sagatavot aizvietotājus nogurušajiem zirgiem.

Staciju kučieri bieži vien apjuka, kad tuvojās pasta vai privāts pajūgs. Tāpēc 1836. gadā tika ieviests stingrs aizliegums izmantot pajūga zvaniņus citiem braucējiem, kas nav saistīti ar pastu.

Iebraucot pilsētā, zvana mēlīte tika piesieta pie stīpas, lai novērstu pārmērīgu troksni. Šim nolūkam stīpai galā bija caurums siksnai vai arī tā bija izgatavota gredzena formā.

Privātajiem pārvadājumiem izmantot zvaniņus bija stingri aizliegts, un par populāru alternatīvu kļuva zvārguļi, uz kuriem šādi ierobežojumi neattiecas.

Attīstoties dzelzceļam un automobiļu transportam, vajadzība pēc pasta pārvadājumiem ar zirgu pajūgiem pakāpeniski izzuda, un tad zvaniņi sāka plaši izplatīties iedzīvotāju vidū.

Bija prestiži braukt zirgu pajūgā ar zvaniņiem kāzās, pavadīt rekrūtus armijā vai vizināties svētkos (Ziemassvētkos un Meteņos).

Laika gaitā gan pilsētās, gan laukos pajūgu izmantošana izzuda, zvaniņi vairs nebija nepieciešami, un to ražošana tika pārtraukta.

Attēlā redzamo zvanu lējis slavenais meistars Grigorijs Teplēnins – viens no pazīstamākajiem sava amata pratējiem un aktīvi darbojās no 1860. līdz 1880. gadam. Zvans izgatavots Purehas ciemā, kas atradās Nižņijnovgorodas gubernijā. Šāda kvalitatīva, liela izmēra ceļa zvana skanējums labos laika apstākļos bija dzirdams aptuveni no 2 līdz 3 kilometru (tā laika mērvienībās: divu vai trīs verstu) attālumā. Tam bija milzīga praktiska nozīme.

Ludmila Merkulova sāsta par zvaniņiem 2020. gadā Malta vēstures muzejā

„Zvaniņu karaliene”

Ludmila Merkulova no Lipuškiem

Ludmilas privātajā kolekcijā ir jau vairāk nekā 13 000 dažādu zvaniņu, viņa ir viena no kaislīgākajām un ievērojamākajām kampanofilēm ne tikai Latgalē, bet visā Baltijā. Kolekcijā Lipušku “Zvaniņu mājā” atrodas gan šādi vēsturiski ceļa zvani, gan unikāli suvenīri, piemēram, slavenais karalienes Elizabetes II valdīšanas jubilejas zvans, tāpēc pamatoti viņu var saukt par **kampanofili** (kolekcionāri). Kampanofilija ir kaislīga zvanu un dekoratīvo zvanu kolekcionēšana. Šis termins cēlies no latīņu vārda campana (zvans) un grieķu philia (mīlestība). Bieži vien kolekcijas tiek šķirotas pēc vēsturiskā laikmeta, izcelsmes reģiona vai konkrēta meistara.

Taču viņa ir arī **kampanoloģe** (zinātniece un pētniece). Kampanoloģija ir starpdisciplināra zinātne, kas pēta zvanus. Tā aptver gan tehnisko pusi (izgatavošanu un akustiku), gan vēsturi un zvanišanas tradīcijas. Ludmila Merkulova padziļināti pēta katra sava kolekcijas eksponāta izcelsmi, ražotāju, vēsturisko kontekstu un nozīmi, kā arī dalās šajās zināšanās ar tūristiem un izstāžu apmeklētājiem.

Kur Borovajā dzirdēja pajūgu zvaniņu skaņas?

Maltas zirgu pasta stacijas ēka ir svarīgs vietējās arhitektūras akcents, kas turpina glabāt vēstures liecības saistītas ar šīs vietas pagātni un būtiski papildina priekšstatus par Eiropas satiksmes sistēmas attīstību.

Senā zirgu pasta stacijas ēka atrodas Maltā, 1. Maija ielā 44 un tajā saimnieko Sandra un Ivans Kudļi, vienā no ēkām atrodas veikals “Lats”. Ēkas ir saglabājušas savu sākotnējo plānojumu, zirgu stalli ir oriģinālās durvis, ieejot pagalmā zem kājām atrodas senais bruģis, teritorija vienmēr ir tīra un sakopta. Šī vieta ir neatņemama Maltas sastāvdaļa jau daudzu gadu garumā, tā sevī nes vēstures elpu no tiem laikiem, kad zirgs bija daudz vairāk nekā tikai pārvietošanās līdzeklis. Zirgu pasta bija kā sava laika internets un telefons vienlaikus, – bez zirgiem nebūtu iespējama ātra saziņa starp pilsētām un novadiem.

Tomēr stāsts par Maltu jeb Borovaju nebūtu iedomājams bez grandioza projekta – trakta Sanktpēterburga–Varšava izbūves. Ja šī grandiozā trakta maršruts paredzētu citādāku plānojumu, mēs nekad nevarētu iepazīt Maltu tādu, kādu to pazīstam šodien.

No 1772. līdz 1917. gadam Latgale (Inflantija) atradās Krievijas impērijas sastāvā. 19. gs. sākumā Krievijā bija nepieciešams paplašināt ekonomiskos, politiskos un kultūras sakarus. Liela uzmanība tika pievērsta esošo ceļu uzlabošanai un jaunu ceļu celtniecība, lai pārvadātu pastu (vēstules, sūtījumus), kara municiju, armijas karavīrus, cilvēkus, preces, oficiālus dokumentus, naudu, vērtspapīrus, dārglietas, politiski ieslodzītos, rekrūsus, izsūtītos. Pasta ratos, kurus pavadīja bruņoti apsargi, tika pārvadāti politieslodzītie, rekrūši un izsūtītie.

1828. gada 16.jūlijā ar Krievijas cara Nikolaja I lēmumu tika apstiprināts trakta būvniecības projekts. Tas tika uzbūvēts laikā no 1830. gada līdz 1836. gadam. Atklāts 1836. gadā, bet pilnībā pabeigts 1840. gadā. Maģistrāles būvniecība, ņemot vērā tā laika tehniskās iespējas, bija grandiozs projekts. Trakta kopējais garums ir apmēram 1171 verstis (1250 km; 1 versts – 1,067km), un apmēram ik pēc 7-10 verstīm (stundas brauciena attālumā) tika uzceltas pusstacijas, ceļu pieskatītāju ēkas un dilžansu pieturas. Ceļmalās līdz pat mūsdienām saglabājušies mūra namiņi– sargu mājas jeb ceļu apgaitnieku mājas, ko sauca par ”kašarkām”.

Pie ceļa maģistrāles apmēram 15-20 verstu (divu stundu brauciena) attālumā tika celtas ceļu blokādes ēkas jeb tā sauktās “stražarkas”– speciālas ēkas ceļu patruļām, militārajai apsardzei, kas

pārbaudīja braucējus un izsniedza speciālas atļaujas trakta izmantošanai, maksāja ceļu nodevu, pārbaudīja bagāžu. Militārā sardze nodrošināja transporta drošību. Stražarkās izvietoja kanceleju, telpas patruļas karavīriem un dzīvokļus oficeriem.

Ik pēc 12-22 verstīm bija izvietotas trakta svarīgākās ēkas – pasta stacijas ar divu vai trīs korpusu kompleksi. Tās atradās biezi apdzīvotās vietās, ceļu krustojumos. Pasta staciju ēkas cēla pēc tipveida projektiem klasicisma stilā. Tās veica pasta pakalpojumu, zirgu maiņas un militārās funkcijas. Zirgu nomaīnai atvēlēja 15 minūtes. Centrālajā pasta ēkā atradās pasta kantori, uzgaidāmās telpas ar naktsmītņu un ēdināšanas pakalpojumiem, atsevišķas telpas augsta ranga ceļotājiem, kazarmas, zirgu stalli, stāvvietas un ekipāžu remonts, bufetes-uzkožamās, citviet pirts. Naktīs apsardze sargāja pasažieru mieru un bagāžu. Stacijas uzraugs nēsāja formu, skatījās pēc kārtības, lai neviens neklaigātu.

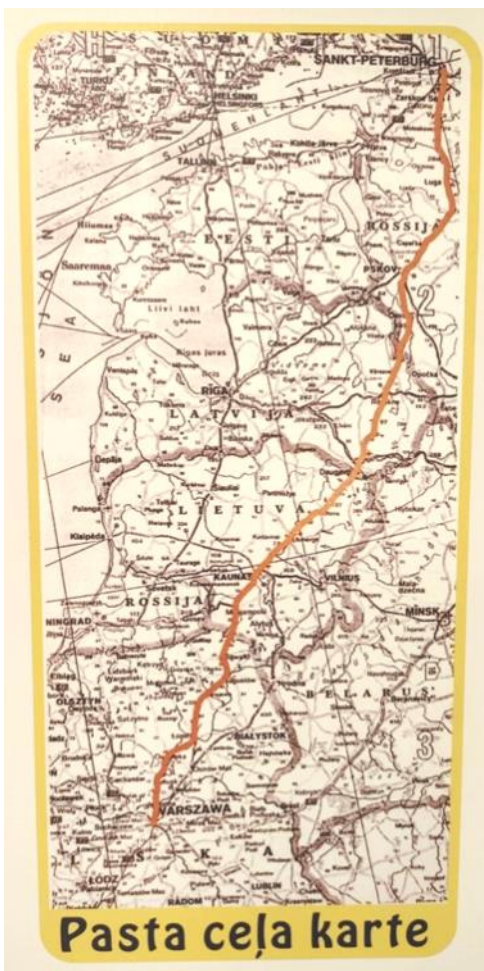
Visos laikos attālumi starp apdzīvotām vietām, pilsētām un ciemiem tika mērīti no pasta stacijām.

Pēc 1836. gada tika būvētas Borovajas ciema pirmās mājas – zirgu pasta stacija ar iebraucamo sētu un krogu. Tā bija pirmā mūra māja ciematā, vēlāk parādījās tirgotavas un veikali.

Sagatavoja Jana Indričāne,

Maltas vēstures muzeja
krājuma glabātāja

(Raksts sagatavots pēc: Jonas Plečkevičus materiāliem no grāmatas “Senais trakts Sanktpēterburga – Varšava”; materiāliem, kas ir ņemti no virtuālā izdevuma “Žurnāls Kolekcija” (krievu val.) Звучащая коллекция — Журнал КОЛЛЕКЦИЯ, numura, kas publicēts 28.03.2021.; Ludmilas Merkulovas stāstiem par savu zvaniņu kolekciju no izstādes MVM 2020. gadā.)

Novadpētniecības ekspedīcijā “Meklējot seno Latgali” iepazīst pilskalnus

10. jūnijā Silmalas pagasta bibliotēka organizēja novadpētniecības ekspedīciju “Meklējot seno Latgali”, kuras laikā dalībniekiem bija iespēja iepazīt Silmalas un Maltas pagastu arheoloģiskos pieminekļus – pilskalnus.

Sākumā dalībnieki pulcējās pie Prezmas Svētā Apustuļu Sīmaņa un Jūdas Romas katoļu baznīcas, kur Silmalas pagasta bibliotēkas bibliotekāre Anita Laizāne pastāstīja par Prezmu vēsturi. Tad dalībnieki devās apmeklēt Lošu un Guščas pilskalnus. Turpinājumā Maltas vēstures muzejā varēja aplūkot eksponātus no izstādes “Senas lietas no pasta un sakaru jomas”, kā arī uzzināt informāciju par zirgu pastu, seno traktu Sanktpēterburga–Varšava un pajūga zvaniņiem no kolekcionāres Ludmila Merkulova kolekcijas. Tālāk ceļš veda uz Rozentovas senvietām (pilskalnu, uzkalniņu kapiem), kur Līga Tulinska pastāstīja par savas dzimtas saistību ar šo vietu un parādīja skaisto Maltas upes ieleju. Tad dalībnieki brauca uz Borisovkas vecticībnieku lūgšanu namu, Borisovkas kapiem. Noslēgumā visi tika laipni uzņemti Silmalas pagasta bibliotēka Krukos.

Maltas vēstures muzejs pateicas Anitai Laizānei par pasākuma orga-

nizēšanu, idejas autoram Andrim Zeļenkam par rūpīgi izplānoto maršrutu, speciālistu piesaisti, vērtīgo vēsturisko informāciju. Paldies arheologam Guntim Zemītim par dalību pasākumā! Paldies visiem dalībniekiem! Šajā ekspedīcijā muzejs saņēma vērtīgu atradumu no Gunāra Indričāna un Ivara Logina – akmeni, kurā attēlots auglības simbols.

Ekspedīcijas iniciators Andris Zeļenka: “Paldies visiem, kuri ar savu klātbūtni papildināja izbraucienam un izstaigāšanos ap vēstures liecībām mūsu Silmalas un Maltas pagastā.

(1) Esam tikuši skaidrībā, ka “Google Maps” un dažviet citur iezīmētais Losu (Losas) pilskalns patiesībā atrodas citviet. Toties bija zemenes un esam izstaigājuši jaunu pakalnu, kurš, iespējams, arī ir pieredzējis gadsimtu notikumus.

(2) Guščas pilskalns ir. Grāvīši dabā saskatīti, odi pabaroti. Lāci, par laimi, nesatikām.

(3) Paldies Maltas muzejam par ieskatu Pēterburgas–Varšavas pasta trases Latgales posmā, arī par kafiju un pusdienpauzi.

(4) Rozentovas senvietu komplekts (pilskalns, uzkalniņu kapi) apskatīti. Varbūt kādreiz zemes īpašnieks atvēzēsies un aicinās arheologus? Tas ļautu skaidrāk sa-

prast, kas tad īsti tur bija senatnē, pirms gadsimtiem astoņiem vai 10.

(5) Borisovkas vecticībnieku lūgšanu nams aplūkots. Vēl šajā gadsimtā cietis ugunsgrēkā, zaudējis kultūras pieminekļa statusu un sakrālās mākslas bagātību, tomēr ne vienmēr ir iespēja apskatīt vecticībnieku celtnes no iekšpuses. Šoreiz bija.

(6) Kaupre (izstiepts pakalna mugura), kurā atrodas Borisovkas kapi, arī gaida savus pētniekus vai vismaz nākotnes tehnoloģijas, kas ļautu paskatīties caururbjošāk.

(7) Paldies Silmalas pagasta bibliotēkai Krukos par uzņemšanu un pasākuma noslēgumu. Esam iepazītinājuši jaunus Silmalas un Maltas pagasta vēstures draugus!

Bet sākam apdomāt nākamā gada tūri. Pašlaik programmā jau saziņējas daži objekti – Rozentovas muižas parks (pie muižas vēsturiskā centra), Rozentovas baznīca un zvanu tornis, dzirnavas (Baldas, Prezmas, iespējams vēl). Noteikti varam kādus vēl paņemt klāt. Esam atvērti idejām, priekšlikumiem. Ja interese, varam iekļaut vēl kādus objektus, ko esam skatījuši iepriekšējos gados.”

(Raksts sagatavots pēc ierakstiem vietnes Facebook grupā „Maltas un Silmalas pagastu vēsture”).

MAP Parku festivāls: no 31. jūlija līdz 2. augustam

Arī šovasar Maltas apvienībā norisināsies nu jau par tradīciju kļuvušais Maltas apvienības Parku festivāls. Maltas pagastā 31. jūlijā norisināsies Miera svētki upes krastā. Tie ir aicinājums izrauties no ikdienas steigas, pavadot mierpilnu piektdienas vakaru relaksējošās un iedvesmojošās aktivitātēs. Dalība – bez maksas.

31. jūlijā Maltā

Plkst. 17.00 **smilšu gleznu veidošana** ar Maiju Gailumu, kuras laikā taps fiksētas krāsaino smilšu aplikācijas.

Plkst. 18.00 **Yoga Flow** jeb plūstošā joga, skaņas meditācija, tējas ceremonija.

Jogas meistare Alīna Žukovska aicinās uz dinamiskāku jogas praksi, kur kustība plūst sinhroni ar elpu. Šī prakse palīdz aktivizēt ķermeni, uzlabot asinsriti, stiprināt muskulatūru un vienlaikus atbrīvot uzkrāto spriedzi, radot viegluma un enerģijas sajūtu. Nodarbība būs piemērota dažādiem sagatavotības līmeņiem, ar iespēju pielāgot intensitāti. Pēc jogas aicinām uz skaņas meditāciju, kur rūpīgi izvēlētas vibrācijas un frekvences palīdzēs nomierināt prātu, padziļināt relaksāciju un veicināt iekšējo līdzsvaru. Jogas noslēgumā baudīsim tējas ceremoniju – mierpilnu un apzinātu brīdi sev. Aicinām līdzī ņemt ērtu, brīvu apģērbu kustībai, plediņu vai šalli dziļākai relaksācijai, ūdeni.

Plkst. 19.30 skaņas māksliniece Santa Savicka-Drozdova visus aicinās baudīt **balss un mediātīvo mūzikas instrumentu sinerģiju**. Jums būs iespēja dzirdēt čakrafonus, gongu, vēja zvanus un zvonogo.

Plkst. 20.00 **stāvēšana uz naglām**. Apzinātības ternere Alīna Vasjkova aicinās uz Sadhu Dēļu nodarbību jeb stāvēšanu uz naglīgām. Tā ir ir sena prakse, kas palīdz izkāpt ārpus komforta zonas, attīstīt mentālo noturību un dziļāku kontaktu ar sevi. Sesijas laikā tiek nodrošināts atbalsts un droša telpa, kur vari iziet cauri šai pieredzei sev piemērotā tempā. Šī prakse var palīdzēt mazināt stresu,

atbrīvot uzkrātās emocijas, stiprināt nervu sistēmu un vairot pārliecību par sevi. Piemērota gan iesācējiem, gan tiem, kas meklē dziļākas transformācijas prakses.

Plkst. 20.30 **pasaku meditācija un meditatīvā zīmēšana** kopā ar pasaku terapijas speciālisti Kristīni Deņisovu. Mērķis: atslābināties, mazināt ikdienas spriedzi, ieskatīties sevī, attīstīt iztēli un sajūst iekšēju līdzsvaru. Rezultāts: dziļāks miers, emocionāla atslodze, jaunas atziņas par sevi, radošs iedvesmas impulss un īpašs zīmējums, kas kļūs par jūsu iekšējā stāsta simbolu.

Plkst. 21.00 **drāmas terapijas nodarbība** ar terapeiti Ingu Loni. Tā būs praktiska, saudzīga un transformējoša pieredze. Mācīsimies „iezemēties” esošajā mirklī, pamanīt savas sajūtas un apklusināt iekšējo kritiķi. Atbrīvosim ķermenī uzkrāto stresu un saspringumu, izmantojot elpu un ķermeņa apzināšanos. Caur metaforām, lomām un radošiem procesiem piekļūsim tiem resursiem un atbildēm, kas ikdienā paliek apslēptas. Tev nav jābūt aktierim vai māksliniekam – vienīgais, kas nepieciešams, ir Tava ziņkāre!

Sagatavoja **Mārīte Šadurska**

MALTAS APVIENĪBAS PĀRVALDE
PARKU FESTIVĀLS
2026

RĒZEKNES NOVADS

MIERA SVĒTKI

31. JŪLIJS
MEŽA PARKS AIZ MALTAS PAGASTA KULTŪRAS NAMA

plkst. **17.00**
Smilšu gleznu veidošana ar **Maiju Gailumu**

plkst. **18.00**
Yoga Flow, skaņas meditācija un tējas ceremonija ar **Alīnu Žukovsku**

plkst. **19.30**
Meditatīvās mūzikas koncerts ar **Santu Savicku-Drozdovu**
Balss un mediātīvo instrumentu skanējums – čakrafone, gongs, vēja zvani un zvonogo

plkst. **20.00**
Stāvēšana uz naglām (Sadhu dēļi) ar **Alīnu Vasjkovu**

plkst. **20.30**
Pasaku meditācija un meditatīvā zīmēšana ar **Kristīni Deņisovu**

plkst. **21.00**
Drāmas terapijas nodarbība ar **Ingu Loni**

17. jūlijā notiks „Nakts turnīrs Maltā”

No 13. līdz 19. jūlijam Rēzeknes novadā norisināsies Rēzeknes novada dienas, kas šogad vienos iedzīvotājus un viesus ar vadmotīvu "Ceļi stāstos".

Svētku nedēļā īpaša vieta atvēlēta arī sportam. 17. jūlijā Maltā pulcēsies aktīvākie sporta entuziasti, jo Maltas stadionā norisināsies Rēzeknes novada Nakts turnīrs.

Turnīrs sāksies plkst. 18.00, un dalībnieki sacentīsies vairākos komandu sporta veidos – 3x3 basketbolā (sieviešu un vīriešu grupās), 3x3 miniflorbolā (vīriešu un jauktajām komandām) un 5x5 futbolā (vīriešu komandām). Sacensības sola ne tikai azartu un sportisku cīņu, bet arī iespēju komandām krāt punktus sezonas kopvērtējumam.

Nakts turnīrs ir daļa no Latgales sporta sērijas, kas šovasar norisināsies trīs posmos – 17. jūlijā Maltā, 24. jūlijā Višķos un 31. jūlijā Rēzeknē. Lai komanda tiktu vērtēta kopvērtējumā, tai jāpiedalās visos trīs posmos ar nemainīgu komandas nosaukumu un vismaz pusi nemainīga sastāva. Punkti tiek piešķirti atbilstoši katrā turnīrā iegūtajai vietai, bet kopvērtējuma rezultāts tiek aprēķināts pēc vidējās punktu summas.

Komandu iepriekšējā **pieteikšanās turnīram notiek līdz 16. jūlija plkst. 12.00**, nosūtot pieteikumu uz aivars.kaupuzs@rezeknesnovads.lv.

Papildu informācija par Nakts turnīru: Aivars Kaupužs, Rēzeknes novada Sporta skolas projektu vadītājs, tālr. 29265418.

Dalība Rēzeknes novada dienu pasākumos ir bez maksas.

No 13. līdz 19. jūlijam – Rēzeknes novada dienas

Kaunatas apvienībā 13. jūlijā plkst. 19.00 muzikāls piknīks pie Rāznas ezera Čornajas pludmalē u.c. aktivitātes.

Viļānu apvienībā 14. jūlijā teātra izrāde bērniem “Mūmamma un velosipēds” Strupļu estrādē (Sokolku pagastā).

Nautrēnu apvienībā 15. jūlijā Bērzgales pagastā norisināsies orientēšanās pasākums "Mijkrēslī", aicinot doties aizraujošā piedzīvojumā pa pagasta ielām un apkārtni.

Dričaņu apvienībā 16. jūlijā aicina doties ceļā uz F.Trasuna muzeju "Kolnasāta", lai plkst. 19.00 brīvdabas formātā baudītu Jāņa Streiča spēlfilmu "Cilvēka bērns".

Maltas apvienībā 17. jūlijā Maltas stadionā notiks “Rēzeknes novada nakts turnīrs 2026”, pulcējot aktīvākos sporta entuziastus.

18. jūlijā plkst. 16.00 “Rēzeknes novada dienu 2026” kulminācija Lendžos, kur notiks „novada dižošanās”. Tāpat festivāla formātā tiksies Rēzeknes novada iedzīvotāji, viesi, amatiermākslas kolektīvi, kā arī Latvijā atpazīstami mūziķi.

Rēzeknes novada dienas noslēgsies 19. jūlijā ar dievkalpojumiem un koncertiem baznīcās un kapelās.

Detalizēta programma
www.rezeknesnovads.lv

Izdavējs – Maltas apvienības pārvalde Maltas pagastā.
Reģ. Nr.40900027426. Juridiskā un faktiskā adrese: Brīvības iela 6, Malta, info@malta.lv
Rekvizīti: Banka: A/S Swedbank, Swift kods HABALV22, konta Nr. 45HABA0551046064216.
Izdavuma veidotāja Skaidrīte Svikša, e-pasta adrese malta.zinas@inbox.lv
Pārpublicēšanas gadījumā atsaucies uz rakstu autoriem obligātas.
Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild to autori. Metiens 300 eksemplāru.
Aktualitātes - twitter.com/MaltasApvieniba, www.malta.lv un www.rezeknesnovads.lv.

